

У Х В А Л А

КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Галіча Ігоря Петровича щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 377 Цивільного кодексу України, частин першої, другої статті 120, пункту „е“ статті 141, пункту „а“ статті 143 Земельного кодексу України

м. Київ
1 липня 2016 року
№ 49-у/2016

Справа № 2-31/2016

Конституційний Суд України у складі суддів:

Кривенка Віктора Васильовича – головуючого,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Касмініна Олександра Володимировича,
Колісника Віктора Павловича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Мойсика Володимира Романовича,
Саса Сергія Володимировича,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Тупицького Олександра Миколайовича – доповідача,
Шаптали Наталі Костянтинівни,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Галіча Ігоря Петровича щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 377 Цивільного кодексу України, частин першої, другої статті 120, пункту „е“ статті 141, пункту „а“ статті 143 Земельного кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Тупицького О.М. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Громадянин Галіч І.П. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положень:

– частини першої статті 377 Цивільного кодексу України, згідно з якою „до особи, яка набула право власності на житловий будинок (крім багатоквартирного), будівлю або споруду, переходить право власності, право користування на земельну ділянку, на якій вони розміщені, без зміни її цільового призначення в обсязі та на умовах, встановлених для попереднього землевласника (землекористувача)“;

– частин першої, другої статті 120 Земельного кодексу України, за якими „у разі набуття права власності на жилий будинок, будівлю або споруду, що перебувають у власності, користуванні іншої особи, припиняється право власності, право користування земельною ділянкою, на якій розташовані ці об’єкти. До особи, яка набула право власності на жилий будинок, будівлю або споруду, розміщені на земельній ділянці, що перебуває у власності іншої особи, переходить право власності на земельну ділянку або її частину, на якій вони розміщені, без зміни її цільового призначення. Якщо жилий будинок, будівля або споруда розміщені на земельній ділянці, що перебуває у користуванні, то в разі набуття права власності на ці об’єкти до набувача переходить право користування земельною ділянкою, на якій вони розміщені, на тих самих умовах і в тому ж обсязі, що були у попереднього землекористувача“;

– пункту „е“ статті 141 Земельного кодексу України, відповідно до якого підставою припинення права користування земельною ділянкою є набуття іншою особою права власності на жилий будинок, будівлю або споруду, які розташовані на земельній ділянці;

– пункту „а“ статті 143 Земельного кодексу України, за яким примусове припинення прав на земельну ділянку здійснюється у судовому порядку у разі використання земельної ділянки не за цільовим призначенням.

Необхідність в офіційному тлумаченні вказаних положень кодексів автор клопотання обґрунтовує неоднозначним, як він вважає, їх застосуванням судами першої, апеляційної та касаційної інстанцій при

прийнятті ними рішень у справі, в якій він був стороною, а також Вищим господарським судом України та Верховним Судом України в справах, в яких сторонами були інші особи.

На підтвердження цього до конституційного звернення долучено копії постанов Вищого господарського суду України від 7 липня 2009 року, від 31 травня 2011 року, від 1 жовтня 2013 року, від 17 червня 2014 року, від 9 липня 2015 року, від 28 січня 2016 року та Верховного Суду України від 20 серпня 2013 року, від 11 лютого 2015 року, від 10 червня 2015 року, від 30 вересня 2015 року, від 24 листопада 2015 року.

2. Конституційний Суд України, розглядаючи питання про відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Другою колегією суддів Конституційного Суду України Ухвали від 15 червня 2016 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі, виходить з такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному зверненні зазначається обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції України або законів України (пункт 4 частини другої статті 42); підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод (стаття 94).

Під неоднозначним застосуванням положень Конституції України або законів України слід розуміти різне застосування одних і тих же норм цих правових актів судами України, іншими органами державної влади за однакових юридично значимих обставин (Ухвала Конституційного Суду України від 12 травня 2010 року № 31-у/2010).

За твердженням автора клопотання, вирішуючи справу за його позовом, суди першої, апеляційної та касаційної інстанцій застосували приписи частини першої статті 377 Цивільного кодексу України, частин першої, другої статті 120, пункту „е“ статті 141, пункту „а“ статті 143

Земельного кодексу України, але не врахували, що при укладенні договору купівлі-продажу нерухомого майна до Галіча І.П. має перейти право користування земельною ділянкою, яка перебувала в оренді у продавця. В інших рішеннях суди України, застосовуючи зазначені норми кодексів, задовольняли відповідні позовні вимоги щодо переходу прав на земельну ділянку до нового власника нерухомого майна.

Однак зі змісту Постанови Вищого господарського суду України від 28 січня 2016 року, ухваленої у справі Галіча І.П., вбачається, що положення частини першої статті 377 Цивільного кодексу України, частин першої, другої статті 120, пункту „е“ статті 141, пункту „а“ статті 143 Земельного кодексу України не застосовані.

За правовою позицією Конституційного Суду України, викладеною в Ухвалі від 26 жовтня 2011 року № 54-у/2011, надані суб'єктом права на конституційне звернення матеріали, у яких відповідні положення Конституції України або законів України не застосовувалися, не можуть бути розглянуті Конституційним Судом України як такі, що підтверджують неоднозначне застосування таких положень судами України, іншими органами державної влади.

В інших справах, копії судових рішень у яких додані до конституційного звернення, суди України однаково застосовували названі норми кодексів.

Отже, автор клопотання не навів фактів неоднозначного застосування судами України положень кодексів, щодо офіційного тлумачення яких він звернувся до Конституційного Суду України.

Таким чином, конституційне звернення не відповідає вимогам статей 42, 94 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 2 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Враховуючи викладене та керуючись статтею 153 Конституції України, статтями 42, 45, 50, 94 Закону України „Про Конституційний Суд України“, Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Галіча Ігоря Петровича щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 377 Цивільного кодексу України, частин першої, другої статті 120, пункту „е“ статті 141, пункту „а“ статті 143 Земельного кодексу України на підставі пункту 2 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України, цим законом.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ